

продукції, місце розташування підприємства, розвинена молокопереробна база регіону, розвинена система заготівлі та збуту продукції [3]. До зовнішніх факторів, які визначають конкурентоспроможність відносять: макроекономічну стабільність в країні, світові ціни на молоко та молочну продукцію, ситуацію на світовому ринку молока, рівень експорту та імпорту молока та молочної продукції, рівень інвестицій. Отже, для стабілізації ситуації в молочному скотарстві та підвищення конкурентоспроможності і ефективності виробників молока потрібно стимулювати надходження інвестицій у молочне скотарство, використовувати сучасні технології утримання поголів'я, удосконалювати кормову базу, розвивати та вдосконалювати племінну базу, модернізувати матеріально-технічну базу сільськогосподарських товаровиробників з урахуванням чинників економічної ефективності виробництва.

Література.

1. Антощенкова В.В. Конкурентоспроможність, як основа ефективної національної економіки Вісник Харківського національного технічного університету сільського господарства ім. П. Василенка. Сер. Економічні науки. 2019. Вип. 200. С. 84-95.
2. Кравченко Ю.М., Антощенкова В.В. Фактори сталого розвитку економіки аграрного сектору. Вісник Харківського національного технічного університету сільського господарства. Сер. Економічні науки. 2019. Вип. 200. С.174-183.
3. Онегіна В.М., Антощенкова В.В.. Новітні чинники конкурентоспроможності продукції на світовому ринку молока. Економічні читання: матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., присвяч. 85-річному ювілею професора В.Й. Шияна, 19 лютого 2021 р. / Харків. нац. аграр. ун-т ім. В.В. Докучаєва. Харків: ХНАУ, 2021. С.120-123.

СУЧАСНИЙ СТАН ТА КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЬ ПІДПРИЄМСТВ М'ЯСОПЕРЕРОБНОЇ ГАЛУЗІ

Шпакович С.В., здобувач вищої освіти, shpakovich2002@gmail.com

*Науковий керівник: Марченко О.І., к.е.н., доцент
queenolga2017@gmail.com*

Університет державної фіскальної служби України

Вагомий вплив на національну економіку являє собою саме харчова промисловість. Тож однією з провідних її ланок є м'ясопереробна галузь.

Одним з найвагоміших індикаторів необхідності випуску певної продукції є попит та потреба споживача, тому підприємству слід планувати саме обсяги реалізації продукції, а не виробництва.

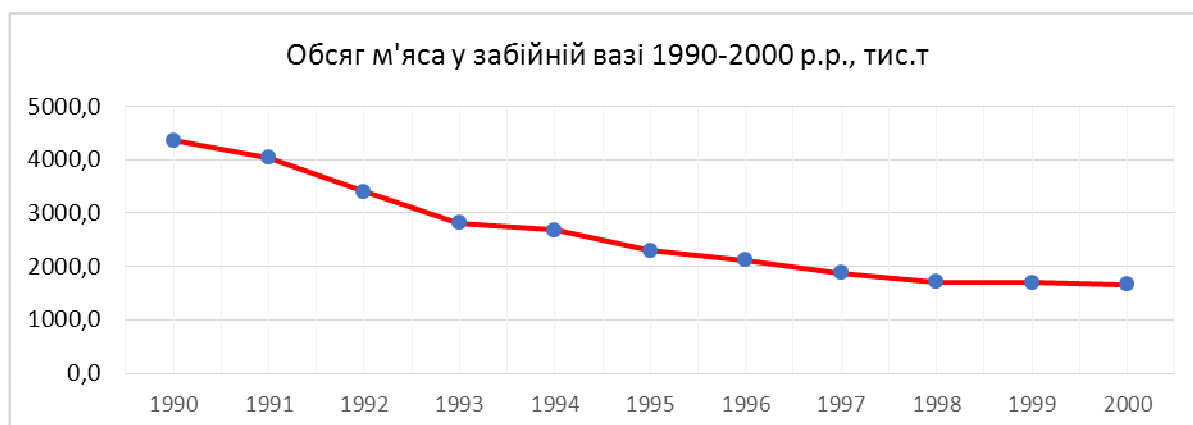
Однак для обширних обсягів переробки м'яса необхідна велика кількість сировини, проте проаналізувавши дані, можна стверджувати, що одним з наслідків кризових явищ є скорочення обсягу м'яса у забійній масі. Таким чином різниця (скорочення обсягів м'яса) у 2020 році порівняно з 1990 р. становить 1 880,3 тис. т або на 56,85 %. Згідно даних Державної служби статистик було складено таблицю 1[2].

Таблиця 1 - Статистика обсягу м'яса у забійній масі

Рік	М'ясо (у забійній масі), тис.т	У % до базисного року (1990)	У % до попереднього р. в табл.
1990	4357,80	100	100,00
1996	2112,70	48,48	48,48
2002	1647,90	37,81	78,00
2008	1905,90	43,74	115,66
2014 ¹	2359,60	54,15	123,81
2020 ¹	2477,50	56,85	105,00

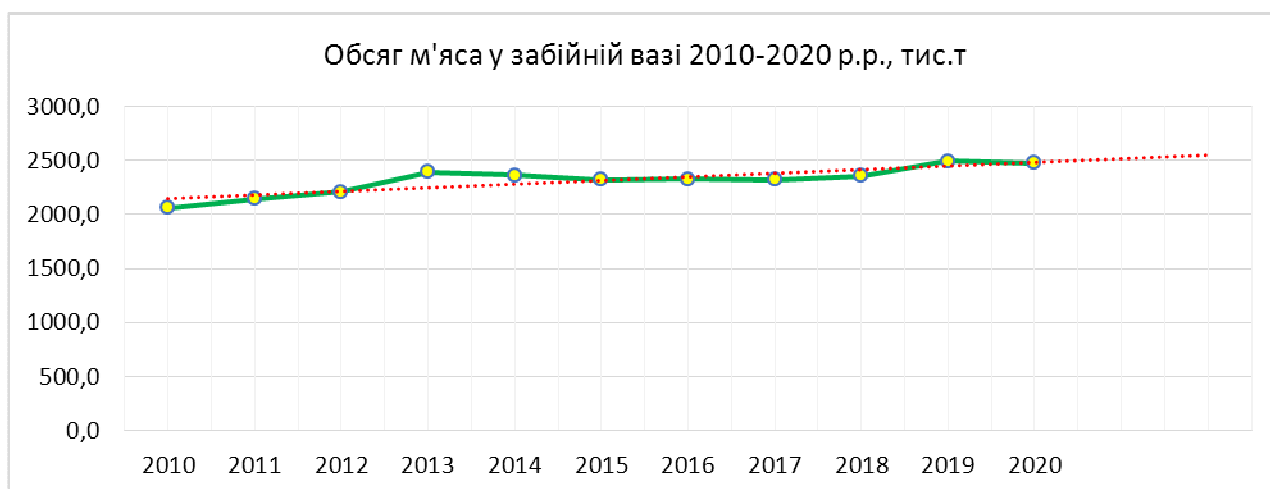
Складено автором за даними Державної служби статистик [2].

З таблиці видно, що за перші шість років починаючи з 1990 року забійна маса скоротилася на 48,48%, що в свою чергу негативно відзначилось на суб'єктах м'ясопереробної галузі. З рисунка 1 видно, що протягом 10 років, починаючи з 1990 року, існує спад обсягів м'яса.

Рисунок 1 - Спад обсягу м'яса у забійній вазі по рокам з 1990-2000 р.р.

Однак, за останні 10 років дана тенденція змінилася, і ми можемо спостерігати певну стабільність, провівши прогностичну лінію тренду можна помітити незначні збільшення обсягів.

Рисунок 2 - Обсяг м'яса у забійній вазі за останні 10 років.

Для більш детального дослідження стану м'ясопереробної галузі було проаналізовано діяльність підприємств України, що задіяні в ній, а саме: ТОВ «ПРЕМ'ЄР ФУД», ТОВ «Житомирський м'ясокомбінат», ТОВ «Глобинський м'ясокомбінат», також Згідно річних звітів підприємств за 2019 рік, було складено таблицю 2 [3,4,5]:

Таблиця 2 - Продуктивність передових м'ясокомбінатів України

Підприємство	Чистий прибуток (збиток)	Чистий дохід від реалізації продукції	Собівартість реалізованої продукції	Готова продукція та товари
ТОВ «ЖИТОМИРСЬКИЙ М'ЯСОКОМБІНАТ»	38 779	1 350 451	966 943	10 600
ТОВ "ПРЕМ'ЄР ФУД"	6 704	476 199	398 815	29 396
ТОВ "ГЛОБИНСЬКИЙ М'ЯСОКОМБІНАТ"	43 443	3 236 743	2 488 116	35 600

На сьогоднішній день існує великий перелік методів та показників, які характеризують конкурентоспроможність

підприємства, тому виходячи з фінансових даних підприємств, ми можемо розрахувати два важливих показники – рентабельність продажу та рентабельність продукту. Рентабельність продажу характеризує прибутковість роботи підприємства на ринку та розраховується шляхом ділення чистого прибутку на чистий дохід від реалізації та множенням на 100%, а рентабельність продукції – ділення чистого прибутку від реалізації продукції на її собівартість та множенням на 100%, що в свою чергу характеризує ступінь прибутковості продукції.[1,с. 253-254].

Таблиця 3 - Показники рентабельності м'ясопереробних підприємств

Підприємство Показник	ТОВ «ЖИТОМИРСЬКИЙ М'ЯСОКОМБІНАТ»	ТОВ "ПРЕМ'ЄР ФУД"	ТОВ "ГЛОБІНСЬКИЙ М'ЯСОКОМБІНАТ"
Rтовару	4,01	1,68	1,75
Rпродаж	2,87%	1,41%	1,34%

Примітка: складено автором за обрахунками рентабельності продаж та товару

Виходячи з таблиці 3, можемо зазначити, що найкращі показники рентабельності має ТОВ «ЖИТОМИРСЬКИЙ М'ЯСОКОМБІНАТ», незважаючи на те, що по фінансовим звітностям підприємств даний суб'єкт господарювання займає по обсягу чистого прибутку друге місце, а саме 38 779 тис. грн.

Виходячи з показника рентабельності товару, то ТОВ «ЖИТОМИРСЬКИЙ М'ЯСОКОМБІНАТ» на кожну витрачену гривню, отримано 4,01 гривні прибутку, відповідно ТОВ "ПРЕМ'ЄР ФУД" отримало 1,68 грн, ТОВ "ГЛОБІНСЬКИЙ М'ЯСОКОМБІНАТ" отримало прибутку 1,75 гривні на 1 витрачену гривню.

Таким чином для покращення стану м'ясної промисловості, підприємствам, що задієні в ній, слід постійно інвестувати кошти в розширення виробництва, постійно розширювати інноваційну складову підприємства, що в свою чергу позитивно відобразиться на технології вирощування та переробки. Необхідно власникам даних суб'єктів господарювання розвивати як логістичний, так і маркетинговий потенціал підприємств, що допоможе конкурувати на іноземних ринках.

Література.

1. Аналіз господарської діяльності [текст] : навчальний посібник за заг. ред. І.В. Сіменко, Т.Д. Косової] - К. : "Центр учбової літератури", 2013. - 384 с. URL: <https://pe.nmu.org.ua/ua/student/informzabezp/Підручник%20АГДП.pdf>
2. Державний служба статистики. URL: www.ukrstat.gov.ua
3. Річна звітність емітента Товариство з обмеженою відповідальністю «ГЛОБИНСЬКИЙ М'ЯСОКОМБІНАТ» веб-сайт. URL: http://ua.globino.ua/userfiles/files/FS%20GMK_12m2019_signed.pdf
4. Річна звітність емітента Товариство з обмеженою відповідальністю «Житомирський м'ясокомбінат» веб-сайт. URL: <https://zhmk.com.ua/wp-content/uploads/2020/05/Finansova-zvitnist-za-2019-rik-ZHMK.pdf>
5. Річна звітність емітента Товариство з обмеженою відповідальністю «ПРЕМ'ЄР ФУД» веб-сайт. URL: <https://premierfood.ua/wp-content/uploads/2021/06/2019-Finansova-Zvitnist.pdf>

ОСОБЛИВОСТІ НАДАННЯ БІЗНЕС ПОСЛУГ НА ПРИКЛАДІ ГОТЕЛЬНОГО ПІДПРИЄМСТВА «OVIS»

*Скоряк Є.А., здобувач вищої освіти,
evaskorak@gmail.com*

*Науковий керівник: Андренко І.Б., к.е.н., доцент
Харківський національний університет міського
господарства імені О.М. Бекетова*

У наш час кожні четверта людина, з тих, які щодня покидають свій дім, щоб відправитися в поїздки (близькі й далекі, короткострокові і тривалі), робить це в зв'язку зі службовими потребами. І весь величезний сектор поїздок, що здійснюються з найрізноманітнішими діловими цілями, іменується діловим туризмом.

Відсоток туристів, які подорожують з бізнес цілями стабільно збільшується. Кожен сучасний готель в якості додаткової спеціалізації визначає для себе бізнес послуги. Бізнес готелі є готелями особливого типу. Розраховані на конкретну цільову групу клієнтів, вони формують весь спектр своїх послуг відповідним чином. Налагодження зв'язків з корпораціями і стабільна клієнтська база - ось два основні пріоритети в роботі ділового готелю. Постійні клієнти становлять основу процвітання бізнес-готелю. Тому випадкових постояльців в таких готелях практично не буває.

Тож, розглянемо особливості надання бізнес послуг на прикладі